

ÅRSBERETNING 2017

Jeg er organdonor!

Organdonasjon reddet flere i 2017

Vi ser tilbake på 2017 som et meget godt år. Norges befolkning er positive til organdonasjon, og de blir stadig tryggere på temaet. Helsepersonell forteller at pårørende oftere selv velger å ta opp spørsmålet om organdonasjon når en av deres nærmeste har gått bort. En god samtale om organdonasjon, og pårørendes kjennskap til hva avdøde selv mente, vil kunne redde inntil syv menneskeliv.

Hege Kuhle
daglig leder

20 år med godt informasjonsarbeid

For Stiftelsen Organdonasjon har 2017 vært året hvor vi feiret vårt 20 årsjubileum. Det har vært 20 år med godt informasjonsarbeid. For 20 år siden snakket man ikke om organdonasjon i det offentlige rom. De færreste var forberedt den dagen spørsmålet kom opp, for dette var noe man aldri hadde snakket om. I dag vet vi at god oppmerksomhet rundt temaet også fører til flere «ja». Året har vært preget av en rekke aktiviteter, og begrepet «Si det for å bli det», har etablert seg i befolkningen. Slik oppfordrer vi befolkningen til å ta den livreddende samtalen med sine nærmeste, sånn at noen kan bekrefte at man er organdonor dersom spørsmålet skulle komme opp.

Økning i antall transplantasjoner

Når vi nå oppsummerer 2017, ser vi en økning i antall transplantasjoner fra 2016 til 2017. Det ble gjennomført 112 donasjoner av til sammen 513 organer. Det betyr at hver donor i snitt ga fire organer – et høyt tall sammenlignet med mange andre land. Disse organene ga nytt liv til 463 pasienter. Økt bevissthet om organdonasjon i befolkningen, og den enorme innsatsen som legges ned på sykehusene, gir gode resultater.

Mange er positive, men fortsatt lange ventelister

Ved hele 78 prosent av forespørslene svarte familien, på avdødes eller egne vegne, ja til organdonasjon.

Dette gir en avslagsprosent på kun 22. I 2016 ble det til sammenligning nei ved 30% av tilfellene. Selv om flere er positive, er fremdeles ventelistene lange. Det at stadig flere får livreddende hjelp takket være organdonasjon, vil ikke gjøre at ventelistene forsvinner. Men det betyr at flere pasienter, og nye pasientgrupper, blir aktuelle for organtransplantasjon.

Flere potensielle donorer meldes

Donorsykehusene blir stadig bedre på å melde inn potensielle organdonorer. Dette innebærer at donorsykehuset gir beskjed til transplantasjonskoordinator ved OUS Rikshospitalet om en potensiell donasjon. Dermed kan prosessen med å vurdere om organene er egnet for transplantasjon, settes i gang. I 2017 ble det meldt 336 potensielle donorer, det høyeste tallet noen sinne. Dette viser at organdonasjon får en stadig større plass – også i bevisstheten til helsepersonell.

Godt arbeid gir resultater

Bred oppmerksomhet rundt temaet i befolkningen og god organisering ved sykehusene gir resultater. Derfor bør dette arbeidet styrkes ytterligere. I Spania har man arbeidet nettopp med dette, og det er deres modell vi mener vi bør arbeide for å innføre også her. Spania, som i dag er verdensledende på organdonasjon, kjenner nøkkelen til suksessen; bred folkeopplysning og god organisering.

Stiftelsens formål og organisasjon

Vi jobber for å informere befolkningen om organ-donasjon. Vårt formål er å få befolkningen til å si ja til organdonasjon, og dele dette standpunktet med sine nærmeste. Vi er også pådrivere overfor helsevesen og myndigheter for å sikre at nødvendige ressurser stilles til disposisjon for å redde liv.

Vår visjon er at «Alle som trenger det skal få et organ». Stiftelsen Organdonasjon ble opprettet 6. mars 1997. Bak stiftelsen står følgende pasientorganisasjoner:

- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) representert ved interessegruppen Foreningen for hjerte- lungetransplanterte (FHLT)
- Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte (LNT)
- Foreningen for hjertesyrke barn (FFHB)
- Norsk forening for cystisk fibrose (NFCF)
- Voksne med medfødt hjertefeil (VMH)

Styre

Stiftelsen ledes av et styre på åtte medlemmer. Ved utgangen av 2017 besto styret av Gisle Nødtvedt (styreleder), Lars Skar, Bente Ridder-Nielsen, Marte Jystad, Kari Anne Pedersen, Ingvar Frøyland, Lise Toubro Bratberg og Astrid Giskegerde. Styret har hatt 4 styremøter i 2017, hvorav et møte var en del av et styreseminar over to dager.

Representantskap

Representantskapet møtes to ganger årlig. De velger styre, styreleder og revisor og diskuterer

satsningsområder og strategier. Representantskapet utgjør et viktig ledd mellom pasientorganisasjonene og stiftelsen. I representantskapet sitter Helge Svensen (LHL), Ragnar Skjøld (LNT), Helene Thon (FFHB), Øyvind Tandberg (NFCF) og Anne Giertsen (VMH).

Administrasjonen

Stiftelsens daglige drift ivaretas av vårt informasjonskontor som holder til på Frognerstranda 4 i Oslo. Kontoret besto ved utgangen av 2017 av syv medarbeidere og 6,4 årsverk. Hege Lundin Kuhle, daglig leder. Aleksander Sekowski, informasjonssjef. Anniken Lundgaard prosjektleder/HR-ansvarlig. Annette Halvorsen, Cathrine Kildal og Linda Øiehaug, prosjektledere. Svanhild Beaumont, administrasjonskonsulent.

Valgkomité

Valgkomiteen har som oppgave å fremme forslag om valg av styreleder og styremedlemmer til representantskapet. I valgkomiteen sitter Heine Århus (FFHB), Torstein Taule (LNT) og Åshild Nymo (NFCF).

Styreseminar

I desember gjennomførte vi et to dagers seminar med deltakere fra styret, representantskapet, valgkomiteen og administrasjonen. Donorlegene Dag Sørensen (OUS, Ullevål) og Johan Arnt Hegvik (St. Olavs Hospital) bidro med det medisinskfaglige. I tillegg ble det gjennomført workshops med påfølgende diskusjoner om strategi og satsningsområder.

cDCD

Fire bokstaver som i vår sammenheng er viktige: **Controlled Donation after Cirulatory Death**. Eller på mer forståelig språk: **Organdonasjon fra pasienter som dør av hjerte- og respirasjonsstans når forlengende behandling er avsluttet, det vil si når respiratoren slås av.**

Denne muligheten for organdonasjon blir mer og mer vanlig internasjonalt. Man regner med at tilfanget på organer kan øke med 10–20 % på denne måten. Oslo Universitetssykehus har gjennomført en godkjent pilotstudie med organdonasjon fra åtte pasienter som døde av hjerte- og respirasjonsstans når livsforlengende behandling ble avsluttet. Dette etter egen og familiens ønsker.

Denne behandlingsmetoden er nå satt på vent. Nye vurderinger skal gjøres fordi det har vært reist kritiske spørsmål ved dødkriteriet. En avklaring, om dette er en praksis som vil kunne benyttes ved norske sykehus, er ønsket så raskt som mulig. Det haster fordi det er viktig at også norske sykehus kan benytte denne internasjonale anerkjente metoden. Det er nettopp denne metoden som har ført til en økning i antall donasjoner i flere europeiske land.

Februar 2018

Gisle Nødtvedt

Gisle Nødtvedt
styreleder

Tvillingene Madelen og Emilie Mikalsen, på sommerfesten til Stiftelsen Organdonasjon. Emilie er hjertetransplantert.

Jubileumsåret

Stiftelsen Organdonasjon 1997–2017

Da Stiftelsen Organdonasjon ble etablert mars 1997, var ikke organdonasjon et kjent tema i befolkningen. Da det for første gang ble vist en kampanje i media, skapte dette stor oppmerksomhet og mange møtte temaet for første gang.

Mye har skjedd på disse 20 årene. I dag viser befolkningen stolt frem at de sier ja til organdonasjon. Men det er også slik at flere står på venteliste i dag. Til enhver tid venter rundt 450 pasienter på et nytt organ. Et nytt organ som kan gi dem år med sine kjære, og en familie som slipper å miste noen. Vi sier at «Du må si det for å bli det» – ta den livreddende samtalen med de som står deg nærmest. Slik kan de bekrefte ditt standpunkt, hvis spørsmålet om organdonasjon skulle komme opp.

I jubileumsåret har vi hatt en rekke aktiviteter som har vært med på å vise hva vi har jobbet for i disse årene.

- **20 historier:** En serie korte filmer der vi møter 20 ulike mennesker på gaten, som forteller om sitt forhold til organdonasjon og hvorfor de sier ja. Disse filmene ble delt i sosiale medier, og fikk god spredning og mottagelse.
- **Snyltefaen:** I samarbeid med Aftenposten TV lanserte vi filmen «Snyltefaen» om Mathias, en ung mann som trenger en ny lever. Med en humoristisk og underfundig tilnærming får vi være vitner til utredning, transplantasjon og tiden etterpå. Premierevisning og -fest

ble avholdt på Hvaskjer i Oslo, med fullproppet sal og meget god stemning. Etter visning svarte kirurg Bjørn Lien, Mathias Rygh og videojournalist Sandra Mørkestøl på spørsmål fra salen. Informasjonssjef Aleksander Sekowski var konferansier.

- **Historien om organdonasjon:** På organdonasjon.no ble det laget en interaktiv tidslinje som tar for seg noen av de viktigste hendelsene i virksomheten i Norge og i utlandet, samt historien om Stiftelsen Organdonasjon – fra starten i 1997 til i dag, illustrert med historiske bilder og grafikk.
- **Donasjonsuka:** For første gang ble det i 2017 satt av en hel uke til å markere det som tidligere har vært kjent som Donasjonsdagen. En hel uke i september ble fylt med en rekke aktiviteter: Premierevisning av filmen «Snyltefaen», stands over hele landet, konkurranser, kampanjer og aktiviteter i sosiale medier. Dette skapte høy oppmerksomhet og stort engasjement rundt temaet.
- **Sommer- og bursdagsfest:** Under den årlige sommerfesten ble det også anledning for 20-årsjubilanten til å feire seg selv. Det ble en kveld fylt med underholdning og god stemning, med gjester fra helsevesen, politikk, pasientorganisasjoner, engasjerte, og gamle og nye venner. Det ble naturligvis kake også. Arnegull Junker Østensen stod for pianomusikk, sang og quiz, mens Barnepediatrisk Musikantsektett fikk alle til å bryte ut i latter med sine humoristiske sanger om helsevesenet, diagnoser og rare sykdommer.

Aleksander Sekowski
informasjonssjef

2017 har vært et spennende år. Vi har feiret Stiftelsen Organdonasjon sitt 20-årsjubileum med en rekke kampanjer og aktiviteter, vi har utvidet staben med to dyktige ansatte, og opprettet et nytt kommunikasjonsteam. Svært gledelig er det også å se at donasjons- og transplantasjonstallene viser en klar bedring fra 2016 – og at enda flere fikk den livsnødvendige hjelpen de har ventet på. I 2018 skal vi få enda flere til å dele sitt ja til organdonasjon med sine nærmeste.

Si det for å bli det

«Du må si det for å bli det». Denne enkle «brukermanualen» for hvordan man blir organdonor, har vært vårt mantra de siste årene. Vi gjentar det der vi kan.

Vi trenger ikke lenger i like stor grad å informere folk om at organdonasjon er en bra ting. For vi vet i dag at så å si hele befolkningen kjenner til organdonasjon, og vet at det redder liv. Vi vet i dag at nesten åtte av ti nordmenn sier ja til organdonasjon. Nå jobber vi for at flest mulig deler sitt positive standpunkt med familien. Fremdeles er det altfor mange som går rundt og er positive uten at noen vet det. Da vil ingen vite hva den avdøde ønsket hvis organdonasjon en gang skulle bli aktuelt. Familien sier kanskje nei – av frykt for å ikke handle i overensstemmelse med det deres kjære ønsket. Slik blir et stumt ja til et nei. Et nei som kan frata opp til syv mennesker en ny sjanse.

«Si det for å bli det» i alt materiell

Temaet «Si det for å bli det» har hatt en sentral rolle i alt kampanjemateriell vi har produsert i løpet av året. Uttrykket har fått et eget grafisk element med to snakkebobler som gjør slagordet mer visuelt. Dette har vi trykket på plakater, handlenett, ballonger og bøffer. I tillegg har vi bestilt kortholdere med vår logo til mobilen, som har vært veldig populære.

Pressearbeid

Redaksjonell omtale er meget verdifullt, og vi har over tid bygget opp et godt nettverk og tett samarbeid med journalister. Gode, sterke historier blir formidlet, og ved våre kommentarer får vi tydeliggjort betydningen av å «Si det for å bli det». Resultatene av pressearbeidet ser vi umiddelbart, i form av økt trafikk til våre nettsider, økning i antall nedlastinger av donor-appen, og ikke minst en befolkning som er stadig mer bevisst

«Si det for å bli det»-slagordet ble visualisert i 2017.

organdonasjon. I 2017 var det totalt 5832 (1893 print, 3939 digitalt) saker som omtalte organdonasjon og transplantasjon generelt, og 1541 (207 print og 1334 digitalt) om Stiftelsen Organdonasjon. Dette er en samlet økning i fra 2016 på henholdsvis 23 og 230 prosent (!).

Reklamefrie dager

Reklamefrie dager gir ideelle organisasjoner som vår en gylden mulighet til å fremme vårt budskap i TV og på radio. Både påske, pinse og jul fikk vi verdifull sendetid. På TV viste vi autentiske historier fra folk på gaten som sa ja til organdonasjon og hvorfor de gjorde det. Filmen avsluttes med at det er enkelt å bli donor, det tar bare tre sekunder å si det til dine nærmeste. På radio oppfordret vi til å si det.

Donorkortet

– bekræftelsen på samtalen

Donorkortet er i dag symbolet på organdonasjon i Norge, enten det er som kort, som applikasjon eller i 2018 som donorkort i kjernejournalen. Visuelt har det endret seg gjennom årene, fra det første lyseblå donorkortet ble lansert i 2002 til det grønne kortet vi kjenner i dag.

Donorkortet er viktigere enn noensinne. Det arbeides nå med en løsning der donorkortet også skal kunne fylles ut i kjernejournalen. Dette er ikke et register, men først og fremst en måte å dele sitt standpunkt med de pårørende på. Når donorkortet fylles ut i kjernejournalen, vil de man har valgt som sine nærmeste, få en SMS om dette. Det er svært

viktig at dine pårørende kjenner til ditt standpunkt til organdonasjon.

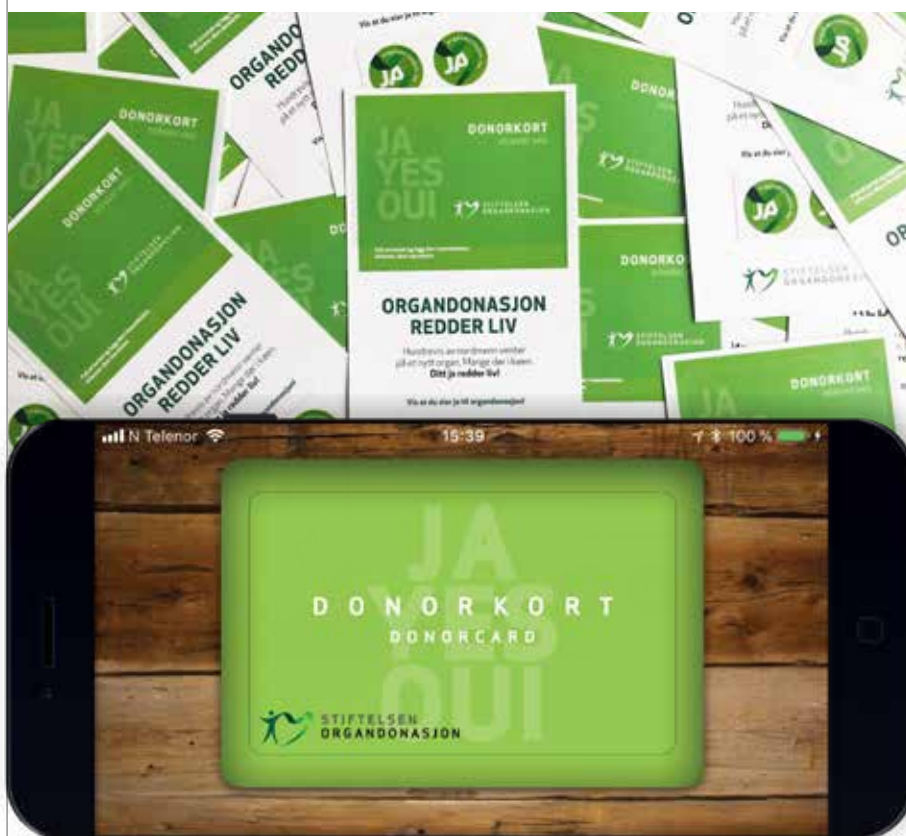
Både kort, applikasjon og kjernejournal vil være helt likestilte, gyldige måter å dele sitt standpunkt skriftlig på. Men samtalen med de pårørende må tas – uansett. De pårørende vil alltid bli konferert av donorpersonell på sykehuset, hvis donasjon blir aktuelt.

Donorkortet skal være gratis for alle, og brosjyrene med kort finnes på apotek og legekontorer. Donorkortbrosjyren er også et viktig element på stands, og en fin måte å komme i kontakt med folk på.

De siste årene har alle apotekkjedene (Norsk Medisinaldepot/NMD, Boots Norge AS og Apokjeden) distribuert

ut donorkortbrosjyrer til sine apotek, kostnadsfritt for oss. I tillegg er det en rekke kjøpesentre som har lagt donorkort ut i alle butikkene sine i forbindelse med Donasjonsuka og Valentinsdagen. Dette er et verdifullt samarbeid som gjør donorkortet tilgjengelig for enda flere.

I 2017 ble donorkortapplikasjonen lastet ned 31 120 ganger, hvilket tilsvarer 85 ganger per dag. Ved utgangen av året hadde applikasjonen totalt blitt lastet ned nær 285 000 ganger. Applikasjonen er tilgjengelig på de tre største plattformene, iOS, Android og Windows Phone, og lastes gratis ned til din mobiltelefon.

Cathrine Kildal
prosjektleder

Som nyansatt er det et spennende år jeg legger bak meg. At det skulle være betydningsfullt å jobbe med kommunikasjon knyttet til organdonasjon kunne jeg på forhånd tenke meg. Men når jeg ser engasjementet blant våre følgere på sosiale medier, forstår jeg enda bedre hvor viktig tema dette er for mange. Postinger som blir delt, likt og kommentert flere tusen ganger er ingen selvfølge på Facebook. Men fokuset vi har på å bygge opp en base med lojale følgere ved hjelp av godt og verdifullt innhold over tid, bærer frukter og vi ser at det gir oss mye gratis spredning.

Sosiale medier og digital kommunikasjon

Nøkkelen til god kommunikasjon er verdifullt innhold som skaper engasjement og deling. Facebook premierer bedrifter og organisasjoner som har fokus på følgerne sine. Det handler om å bygge tillit, engasjement og gode relasjoner.

Organdonasjon er et tema som mange mener noe om, og til tross for at de aller fleste er positive er det fortsatt mange som ikke vet hvordan man blir organdonor. Derfor vil vår tilstedeværelse på sosiale medier være like viktig i tiden som kommer. Ved å være høyt oppe på treff på søkemotoren, sørger vi også for at de som søker informasjon om organdonasjon får den kunnskapen de trenger for å ville si ja til organdonasjon. Og ikke minst bidrar det til å etablere en gang for alle at for å bli organdonor – ja, da må du si det for å bli det.

Innlegg som engasjerer

I løpet av året delte vi flere innlegg på sosiale medier med enkle, grafiske fremstillinger som skapte mye engasjement.

Våre fredagsrebuser hvor løsningsordet var forbundet med organdonasjon eller transplantasjon, har vært (og er) veldig populære. Av de som deltok i konkurransen trakk vi ut noen vinnere som fikk tilsendt «si ja til organdonasjon»-armbånd og goodiebags. Innleggene hadde ofte et høyt antall klikk, så disse vekket nok nysgjerrighet hos mange som ønsket å vite hva løsningsordet på rebusen

var. Innleggene hadde generelt god rekkevidde og skapte mye engasjement.

Også enkle, grafiske bilder som uttrykker solidaritet og støtte til andre mennesker ble delt av mange på Facebook. Med posten «Jeg har tent et lys til minne om alle organdonorer» nådde vi totalt nesten 500 000 på Facebook – 360 000 med organisk spredning og 130 000 med betalt annonsering.

Relansering av nettbutikken

I oktober relanserte vi nettbutikken vår (Spreadshirt). Resultatet er en stilren nettbutikk, med nye motiver og «limited edition» produkter som ble tatt godt imot av våre tilhengere.

Nettbutikken har vært aktiv siden 2012, men de seneste årene har vi hatt mindre fokus på denne aktiviteten. Etter en grundig gjennomgang av innholdet, relanserte vi nettbutikken med en mer helhetlig visuell profil. De mest populære produktene fra tidligere fikk være med videre, i tillegg introduserte vi helt nye motiver.

Endringene var veldig populære, og etter nylanseringen med kampanjer og postinger på sosiale medier, så vi en kraftig økning av salg av produkter. Målet med nettbutikken er at folk viser at de sier ja til organdonasjon, og ved å bruke produkter med vårt budskap i hverdagen kan det være en samtalestarter. Dette har stor markedsføringsverdi for oss.

[Se vår nettbutikk her.](#)

Trafikk og tall

Nettsider

Nettsiden vår er fortsatt selve grunnpilaren i vår digitale kommunikasjon. Sidene våre ble i 2017 besøkt av over 126 000 unike brukere, hvilket ga over 300 000 sidevisninger. Donorkort-siden var helt klart den mest besøkte med over 32 prosent av trafikken, men spørsmål og svar-sidene var også godt besøkte.

Google Ad Grants

Siden 2015 har vi vært kvalifisert til å være med i «Google Ad Grants», et program som gir gratis annonsering i Google. Annonseringen brukte vi blant annet til å nå folk som ønsker å gjøre en innsats som frivillige, eller støtte en god sak, i tillegg til å nå ut til de som ønsker mer informasjon om organdonasjon. I 2017 hadde vi over 6000 klikk på disse annonsene.

Facebook

I 2017 fikk vi over 5000 nye følgere på Facebook, og med over 280 000

følgere er dette uten tvil vårt største sosiale medium. Det er også her vi opplevde størst engasjement. Under Donasjonsuka i september lanserte vi en Facebook-ramme – et filter Facebook-brukere kan velge å legge på profilt bildet sitt. Med knapt noe annonsering ble rammen tatt i bruk av over 42 000 personer i løpet av en uke. Det å si ja til organdonasjon er noe folk er stolte av, og det at de sprer dette med sine nettverk betyr mye for rekkevidden vår. Det skapte oppmerksomhet og resulterte i medieoppslag både på NRK kveldsnytt og i en rekke aviser over hele landet. Flere kontaktet oss fra inn- og utland med ønske om å kopiere kampanjen. Total rekkevidde (antall personer som har sett innhold forbundet med siden vår) i 2017 var på 28 millioner visninger, hvorav 3,4 millioner var betalt.

Instagram

På Instagram økte engasjementet og i løpet av 2017 passerte vi

Organdonasjon: Dette Facebook-bildet tar helt av

Faksimile Nettavisen: 42 000 personer har tatt i bruk Facebook-rammen som ble lansert under Donasjonsuka.

8000 følgere. Vi erfarte at bilder med enkle budskap og enkel grafisk fremstilling skapte stort engasjement. Det mest likte bildet på Instagram i 2017, var et hjerte i alle regnbuens farger med teksten «Alle kan si ja til å gi bort hjertet sitt», som vi delte i forbindelse med Pride-festivalen. Bildet fikk over 850 likerklikk.

Annette Halvorsen
prosjektleder

Etter å ha jobbet i Stiftelsen Organdonasjon i snart 10 år, blir jeg imponert over alle de frivillige som ønsker å bidra. Jeg har vært heldig å få knytte nære relasjoner til flere: pasientorganisasjoner, tilhengere på Facebook og andre. Alle gjør en uvurderlig innsats for saken, stiller på stands, deler ut donorkort og ønsker å gi en hjelpende hånd. Tusen takk til alle som støtter vårt viktige arbeid – dere er med på å gi håp til alle de som venter på en ny sjanse i livet!

Arrangementer og synlighet skaper engasjement

Om initiativet kommer fra oss eller andre, er synlighet rundt temaet viktig for å få enda flere til å snakke om organdonasjon. Sosiale medier bringer lokale arrangementer ut til hele landet.

Hele landet kan ta del i en aktivitet som er knyttet opp til en bestemt geografisk plassering nettopp gjennom spredning i sosiale medier. Derfor mener vi ethvert arrangement, uansett størrelse, er av stor betydning for å minne stadig flere om organdonasjon – og oppfordre til den livreddende samtalen. Vi bidrar med materiell og kunnskap om temaet til de som ønsker å stille opp.

Donasjonsuka – en uke for organdonasjon

Årets Donasjonsuke (fra 18.–24. september med Donasjonsdagen lørdag 23. september) ble en stor suksess med en rekke aktiviteter og kampanjer. Vi fikk en fantastisk synlighet bl.a. i presse og sosiale medier gjennom denne perioden. Etter de gode resultatene ønsker vi nå å etablere denne uken som et fast årlig arrangement i september.

Over 100 engasjerte frivillige deltok på over 80 stands rundt om i landet. Og kampanjebudskapet var klart: «Si det – for å bli det». Si «jeg er organdonor» til dine nærmeste så er du det!

Frivillige Jeanette Sandvik og Elisabeth Roald stod på stand under Donasjonsdagen.

Tall fra Donasjonsuka

- Nærmere 5000 lastet ned donorkort-appen (økning på over 800 %)
- Over 100 000 donorkort ble delt ut av frivillige på stand over hele landet.
- Nærmere 2,5 millioner norske Facebook-brukere så innhold om organdonasjon
- 42 000 nordmenn oppdaterte profilbildet sitt på Facebook med rammen «Jeg er organdonor».
- Over 30 000 besøkte vår hjemmeside organdonasjon.no

Valentinsdagen – si de tre magiske ordene

Tirsdag 14. februar markerte vi «Alle hjerters dag», bedre kjent som Valentinsdagen, den 10. i rekken, med rekordmange stands. Over 200 frivillige deltok på 46 stands rundt om i landet, delte ut donorkort og informerte om temaet. I tillegg delte LNT i Nordland og Hordaland ut donorkortbrosjyrer fra flere stands på Nyredagen 9. mars.

BIS Charity

Høsten 2017 fikk vi en henvendelse fra noen engasjerte studenter på BI Trondheim.

De har en forening som heter BIS Charity, som hvert år samler inn penger til et veldedig formål gjennom ulike aktiviteter. Stiftelsen Organdonasjon var blitt valgt ut som formål for 2017/2018. Pengene de samler inn skal brukes til utviklingen av en digital læringsplattform som kan brukes til undervisning om organdonasjon. BIS Charity har mange planer for å samle inn penger fremover, deriblant markering av Valentinsdagen, quizkvelder og et stort veldedighetsløp våren 2018. Vi ser frem til videre samarbeid med BIS Charity.

Arendalsuka – møte med politikk, samfunn og næringsliv

Arendalsuka er en fin arena for oss å få profilert temaet organdonasjon. I år deltok vi med egen stand for femte år på rad. Her møtes nasjonale aktører innenfor politikk, samfunns- og næringsliv, for debatt og utforming av politikk. Med god hjelp fra frivillige på stand har vi nådd ut til viktige aktører på denne møteplassen, som arrangeres en hel uke i august.

Vår ambassadør, skøyteløper Hege Bækko, stilte opp opp på stand sammen med daglig leder i Stiftelsen Organdonasjon, Hege Kuhle.

F.v. hjertetransplanterte Stian Gullaksen, levertransplanterte Walter Trout og daglig leder Hege Kuhle.

Nidaros Blues 2017

En av verdens største bluesmusikere, Walter Trout spilte på Nidaros Blues i Trondheim i april. Vi var invitert av supporterklubben og festivalledelsen til Royal Garden, både for å ha stand og dele ut donorkort, men også for å få møte Trout. Trout er selv transplantert, og da den levertransplanterte musikeren møtte

hjertetransplanterte Stian, slo han fast at «vi er fire tilsammen». I albumet «Battle Scars» forteller Trout om den tunge tiden før han fikk livet i gave. Trout har et glødende engasjement for organdonasjon, og oppfordret alle fra scenen om å fylle ut et donorkort.

Quak! veldedighetsløp

I august arrangerte Fadderuka Quak! veldedighetsløp i Trondheim med Stiftelsen Organdonasjon som sitt formål.

Hundrevis av studenter møtte opp og løp til inntekt for Stiftelsen Organdonasjon. Totalt kom det inn

nærmere kr 28 000,-. Prosjektleder Linda Øiehaug og Stian Gullaksen, som er en av våre ildsjeler i Trondheim, var tilstede og stod på stand under arrangementet. Det var mange studenter innom og det var en flott arena for å spre informasjon til studenter.

Studenter løp til inntekt for Stiftelsen Organdonasjon under Fadderuka Quak! i Trondheim. Foto: Fadderuka Quak!.

Linda Øiehaug
prosjektleder

Jeg startet i Stiftelsen Organdonasjon i april 2017 og det er ingen tvil om at det har vært et innholdsrikt år. Noen av mine ansvarsområder er frivillighet, kommunikasjon og innsamling. Jeg er takknemlig for å kunne jobbe med en så viktig sak og for at jeg har møtt så mange flotte og engasjerte mennesker. Mitt store ønske for arbeidet fremover er at vi kan nå enda flere gjennom vårt informasjonsarbeid, både gjennom våre digitale kanaler og ved å få med enda flere frivillige på laget.

Kunnskap om organdonasjon for alle

Organdonasjon er en sak som engasjerer mange og som majoriteten støtter. Likevel er det mange som ikke vet hva som skal til for å bli organdonor. Derfor er god informasjon så viktig, samt å få de som sier ja til organdonasjon til å informere sine nærmeste om sitt standpunkt.

Våre foredrag bygger på korrekt og til enhver tid oppdatert informasjon om temaet. I tillegg deler vi i våre foredrag personlige historier, som gir et ekte og oppriktig bilde av hva dette dreier seg om. Disse personlige historiene er kanskje de viktigste vitnesbyrdene, og skaper stort engasjement hos tilhørerne.

Undervisning i skoler og universitet

Stiftelsen Organdonasjon tilbyr gratis undervisningsopplegg til ungdoms- og videregående skoler og til universiteter. Gjennom skolebesøk har vi mulighet til å nå unge mennesker som nødvendigvis ikke har så god kunnskap om temaet. Ikke minst er de gode formidlere til venner og familie.

Vi har tilbudt undervisning til skoler siden 2009. Siden da har over 250 skoler fått besøk av våre frivillige undervisningskonsulenter, eller gode hjelpere som vi kaller dem.

I 2017 fikk vi besøkt 10 skoler og nådd nærmere 400 elever.

Undervisning i bedrifter og organisasjoner

Vi tilbyr også undervisning til bedrifter og organisasjoner. Dette skaper positivt engasjement og gir økt kunnskap om temaet. Når vi underviser i bedrifter og organisasjoner setter vi pris på et honorar samt dekning av reiseutgifter. I 2017 holdt vi syv foredrag for bedrifter og foreninger.

Frivillige undervisningskonsulenter «Gode hjelpere»

For å kunne tilby undervisning og foredrag er vi avhengige av frivillige som kan reise rundt til skoler, bedrifter og foreninger. I 2017 gjennomførte vi prosjektet «Donaid»

med støtte fra Extrastiftelsen. Målet var blant annet å rekruttere og lære opp nye undervisningskonsulenter. Etter en vellykket rekrutteringsprosess, arrangerte vi i oktober et todagers seminar i Oslo. Av de 21 som deltok var 14 helt nye. Seminaret ga innføring i temaet organdonasjon og transplantasjon, presentasjonsteknikk og Stiftelsen Organdonasjon og hvordan vi jobber. I 2018 kan vi starte med 20 aktive undervisningskonsulenter, men vi ønsker fortsatt å få med oss flere. Et mål for 2018 vil være å ha minst en undervisningskonsulent i hver av de største byene. Vi er veldig takknemlige for at vi har fått så mange engasjerte undervisningskonsulenter med på laget. Dere er en uvurderlig ressurs for oss.

21 nye undervisningskonsulenter var på seminar i Oslo oktober 2017. Hjertetransplanterte Jeanette Reistad, var en av de som deltok.

Om organdonasjon og transplantasjon for barn, som bok og nettside.
Se pappashjerte.no.

«Pappa må ha nytt hjerte» – om organdonasjon, for barn

Boken «Pappa må ha nytt hjerte» ble gitt ut i 2011 med støtte fra Extrastiftelsen og BarnsBeste. Siden da har den vært et viktig verktøy for å informere barn og pårørende om organdonasjon.

I boka blir vi fortalt to parallelle historier, om både organdonasjon og transplantasjon. Målgruppen for «Pappa må ha nytt hjerte» er barn i skolealder, og den er ment som et samtaleverktøy for både helsepersonell og foresatte. Historiene blir formidlet gjennom ord og bilder, og barna kan selv fargelegge illustrasjonene. Boken er tilgjengelig på skolebibliotek og folkebibliotek, og den kan kjøpes i bokhandelen. På sykehusene blir boken delt ut gratis til familier der barn er berørte.

På pappashjerte.no finnes det en digital versjon av boka. Her kan barna lytte til historiene, gjøre oppgaver og fargelegge. Dette er et godt formidlingsverktøy for familier og skoler, når noen har opplevd organdonasjon eller transplantasjon, og man ønsker å snakke om dette.

Prosjektet er utviklet i samarbeid med helsevesenet, og det faglige både i tekst og illustrasjoner er kvalitets-sikret gjennom dem. Sykehus som ønsker å bruke boken for utdeling til familier der barn er berørte, kan kontakte oss, og vi sender dem bøker kostnadsfritt. Prosjektet promoteres jevnlig gjennom året på kongresser og seminarer for helsevesenet.

«Inni er vi like» – organdonasjon på flere språk

I Norge er organdonasjon et tema som majoriteten er positive til og som mange engasjerer seg for. Det finnes riktignok andre kulturer og land hvor organdonasjon kan være forbundet med ulovlig handel og et dårlig helsevesen.

Derfor er det viktig at vi kan tilby god og korrekt informasjon om temaet på flere språk. I 2015 fikk Stiftelsen Organdonasjon støtte til prosjektet «Inni er vi like» fra ExtraStiftelsen. Siden da har nettsiden blitt oversatt til engelsk, samt at vi har fått kortversjoner på urdu, somali, arabisk, polsk og litauisk. Vi har også brosjyrer med tekster på flere språk som blir brukt på stands, og som er distribuert til legekontorer og sykehus.

I august fikk vi mulighet til å møte mange i denne målgruppen gjennom stand på Mela-festivalen – en møteplass for et mangfoldig kulturelt fellesskap. Her ble det delt ut mange flerspråklige brosjyrer i tillegg til den norske donorkortbrosjyren, samt spredt masse informasjon om organdonasjon. Vi opplevde mye positiv respons fra denne gruppen. Se [engelsk utgave her](#).

Forespørsler fra elever og studenter

Vi får stadig forespørsler fra elever og studenter fra videregående skoler, høyskoler og universitet som ønsker å arbeide med organdonasjon som tema for oppgaver.

Dette er forespørsler vi med glede følger opp. Å bidra til at studenter får god og riktig kunnskap om organdonasjon, og gi dem relevante forslag til problemstillinger, betyr mye. De blir gode ambassadører i sine miljøer og vi får tilbake innsikt, ideer og løsninger – et gjensidig samarbeid av stor betydning.

Anniken Backe Lundgaard
prosjektleder

Vi arbeider for å øke allmennhetens kunnskap og styrke deres bevissthet om temaet organdonasjon. For å nå dette målet er samarbeid en nøkkelfaktor. Samarbeid med bedrifter, organisasjoner, faggrupper, frivillige og andre som er opptatt av temaet, muliggjør spredning av vårt budskap i nye nettverk. Det åpner også for erfaringsutveksling og nye ideer. Hele Norge er vår målgruppe, og gode samarbeid åpner nye dører.

Samarbeid for livet

Et samarbeid er noe begge parter nyter godt av. For oss betyr samarbeid at vi når ut til stadig flere, men også at vi selv hever vår kompetanse på flere arenaer. Samtidig gir vi noe tilbake, enten det er kunnskap og engasjement eller materiell og kommunikasjonsflater.

Pasientorganisasjonene

Vi arbeider på vegne av alle de pasientene som venter på et nytt organ. Vi har ikke egne medlemmer, men vi arbeider nært med flere pasientorganisasjoner og deres medlemmer. Der møter vi personer som enten har fått organer, venter på organer eller er pårørende. Disse er viktige ambassadører for saken.

For tredje år på rad arrangerte LHL/FHLT, LNT og vi en minne-markering for å hedre donorer. Arrangementet ble gjennomført i glassgaten på Ous, Rikshospitalet. Det ble en fin og verdig stund med diktopplesning, musikalske innslag og sterke historier. I tillegg til markeringen på Rikshospitalet, delte vi også et bilde på sosiale medier med en hyllest til alle ukjente donorer. Dette fikk veldig god spredning på Facebook. Innlegget ble delt flere tusen ganger og nådde til sammen 500 000 personer.

Innsamlingsrådet – erfaringsutveksling og fagopplæring

Innsamlingsrådet arrangerer kurs og seminarer om blant annet innsamlingsmetoder, etikk og bransjenormer. Vi har deltatt på en rekke kurs og seminarer, blant annet om frivillighet, fundraising og personvern. Sistnevnte var et spesielt viktig tema. I mai 2018 trer det nye personverndirektivet i kraft, som skal ivareta og sikre folks personvern. Som en liten organisasjon drar vi stor nytte av å delta på slike kurs og seminarer, både for å tilnærme oss ny kunnskap, samt for å kunne dele erfaringer med andre organisasjoner.

Workshop med Sykehusklovnene

Innsamlingsrådet har tilrettelagt en flott møteplass for alle ideelle organisasjoner for faglig input og work-shops på Sentralen i Oslo. Dette har vært en unik møteplass for å knytte kontakter og utveksle erfaringer innen bransjen. I august gjennomførte vi derfor en kreativ workshop med Sykehusklovnene hvor vi diskuterte inntektsgivende arbeid, oppfølging av givere og CRM systemer.

Samarbeid med andre land

3. desember 2017 var det 50 år siden den aller første hjertetransplantasjonen ble utført på Groote Schuur Hospital i Cape Town. Prosjektleder Cathrine Kildal var i

Sør-Afrika og brukte anledningen til å møte Organ Donor Foundation SA. Til tross for å ha vært banebrytende på feltet på 60-tallet, er donasjonstillene i Sør-Afrika i dag blant de laveste i verden. De har en PMI (donasjoner per million innbygger) på 1,6. De har også et donorregister, men kun 0,5 prosent av befolkningen har registrert seg. Vi delte noen av våre gode erfaringer fra Norge, og håper de kan dra nytte av dette, på tross av ulike sosioøkonomiske og helseorganisatoriske forutsetninger.

Vi har også et nært samarbeid med de nordiske landene og flere land i Europa, og møtes jevnlig på forskjellige arenaer, enten på fysiske møteplasser eller digitalt. Erfaringsutvekslingen dreier seg om alt fra politiske og helsefaglige spørsmål til informasjon og markedsføring.

Fra utsiden av Groote Schuur Hospital i Cape Town, på dagen da det var 50 år siden verdens første hjertetransplantasjon ble utført her.

Ulike samarbeid

Fagmiljøet ved OUS, Rikshospitalet og donorsykehusene

Vårt samarbeid med fagmiljøet er viktig. Fellesskapet styrker oss i vår formidling av temaet, og gir oss en dypere forståelse for prosessene rundt organdonasjon og transplantasjon. Vi har god dialog med NOROD (Norsk ressursgruppe for organdonasjon) og donorleger i forbindelse med faglige spørsmål, markedsføring og pressearbeid. Vi har også et godt samarbeid med informasjonsavdelingen ved OUS.

Helsedirektoratet

Siden 2003 har Stiftelsen Organdonasjon vært en post på statsbudsjettet, og midlene over statsbudsjettet utgjør det viktigste bidraget til vårt arbeid. Etter endt år avgir vi rapport som viser måloppnåelser samt revidert og godkjent regnskap. Gjennom året har vi jevnlig dialog gjennom møter, utvalg og prosjekter. Blant annet er vi representert i det rådgivende samarbeidsorganet, NFNOT med sekretariat i Helsedirektoratet. Hege Lundin Kuhle, daglig leder, er vår representant i rådet.

Helse- og omsorgsdepartementet – samarbeid om kjernejournalen

I august startet arbeidet med å gjøre donorkortet tilgjengelig i kjernejournalen. Denne løsningen vil bli et alternativ til donorkortet i lommeboken, eller som app på telefonen, og er ment som et supplement til samtalen med familien. Den er altså ikke ment som et register, men skal først og fremst stimulere befolkningen til å dele sitt standpunkt til organdonasjon med familien. De man har registrert som nærmeste pårørende vil automatisk få beskjed når man fyller ut donorkortet i kjernejournalen. Løsningen skal være klar i løpet av 2018. Samtidig med lanseringen vil det bli gjennomført en større, landsdekkende informasjonskampanje om organdonasjon.

Politisk arbeid

Vi er politisk uavhengige, og dialog med stortingspolitikere, partigrupper og partienes ungdomsrepresentanter uansett parti er verdifull og viktig. Vi har ved flere anledninger fått møte Helse- og omsorgskomiteen og partienes helsefraksjoner. Vi har også jevnlig dialog med andre politikere. Vårt mål er, ved å dele vår kunnskap og våre erfaringer, å få deres engasjement rettet inn mot tiltak vi vet gir resultater.

KFUM Håndball Stavanger

I september fikk vi en hyggelig mail fra en person som jobber frivillig i KFUM håndball Stavanger. Han fortalte

Organdonasjon redder liv!

Hvordan blir jeg organdonor?

Si det for å bli det!

Fortell dine nærmeste at du sier ja. Det er de som skal bekrefte ditt ønske etter din død. Har du sagt det?

Fyll ut donorkort

Det er bekreftelsen på at du har sagt i fra til dine nærmeste. Kortet får du på papir eller digitalt. www.donorkort.no

1956

var året hvor den første transplantasjonen i Norge og Nordens ble gjennomført.

12 000

personer har fått organer i Norge siden det ble et bevilgningstilbud.

7 liv

En donor kan redde inntil syv liv. Hvert år får over 400 personer et nytt organ, og muligheten til å leve videre.

Du er ikke for gammel

De eldre donorer så langt var 90 år. Halvparten av alle donorer er over 50 år.

Alle transplantasjoner i Norge skjer på Oslo Universitetssykehus, Rikshospitalet.

Hverken sykdommer eller medisinsk bruk utelukker deg fra å si JA til organdonasjon.

Levende donasjon
Man kan donere en nyre til en venn eller et familiemedlem mens man lever.

Sier JA!
74 % sier ja til organdonasjon. 22 % har ikke bestemt seg ennå. Hvem av dem er du?

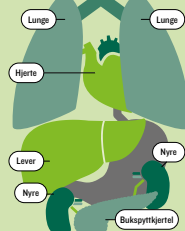

Mange venter
Til en hver tid står mellom 400-500 personer på venteliste for et nytt organ som kan redde livet deres.

Tro
Alle de store verdensreligionene er positive til organdonasjon.

Disse organene kan du donere

I tillegg kan du donere vev.

Vipps til 10740

Følg @organdonasjon

STIFTELSEN
ORGANDONASJON

Disse plakatene ble sendt ut til sykehus og legekontor over hele landet.

at han for noen år siden var så heldig å få nye lunger. Nå ønsket han å gi noe tilbake, ved å støtte opp om det flotte arbeidet Stiftelsen Organdonasjon gjør. Han ønsket å synliggjøre organdonasjon ved å lage en stor plakat som skal henge i idrettshallen over en 2 års periode.

Viken Fiber

Siden 2014 har Viken Fiber vært vår prosjektpartner. I fellesskap har vi utviklet kampanjen «Si de tre magiske ordene», som har vært benyttet på Valentinsdagen i disse årene. I tillegg har vi hatt flere andre aktiviteter gjennom året for å synliggjøre temaet organdonasjon både internt til ansatte og eksternt ut mot kunder, samt vist samarbeidet i sosiale medier.

Astellas

Astellas arbeider mot en gruppe innen helsevesenet som vi ønsker å nå med vårt budskap. I desember ble det avholdt en stor konferanse med over 100 leger og spesialister. Vi fikk anledning til å være til stede for å besvare spørsmål om organdonasjon. Vi delte også ut et informasjonskriv med svar på de mest stilte spørsmål, og nyheten om at donorkortet skal inn i kjernejournalen.

Våre ambassadører – kjente ansikter for organdonasjon

I 2017 lanserte vi våre ambassadører. Dette er kjente sports- og kulturpersonligheter som ønsker å fronte saken for Stiftelsen Organdonasjon.

Våre ambassadører er stolte av å fronte vårt livreddende budskap.

De skal bidra til å spre bevissthet og velvilje i befolkningen om organdonasjon. Våre ambassadører har bredt nedslagsfelt, og de representerer både musikk, tv, blogg og sport. Til sammen har de en stor tilhengerskare som er ekstra lydhøre for hva de har å si.

Her er Stiftelsen Organdonasjons ambassadører:

- Nico & Vinz, internasjonalt popduo.
- Anette Hoff, skuespiller.
- Trude Dybendahl, tidligere norsk langrennsløper og verdensmester.
- Hege Bøkkø, en av Norges beste skøyteløpere.
- Walter Trout, amerikansk sanger og bluesartist.
- Kristin Gjelsvik, blogger.

Bloggere – historiefortellere

Ellisiv Stifoss-Hanssen deltok i VM med nye lunger. Foto: Dagbladet/Jørn Moen.

På hjemmesidene våre har vi en egen gjesteblogg. Her deler personer med god formidlingsevne sine sterke historier og tanker knyttet opp til organdonasjon og transplantasjon. I desember delte vi blogginnlegget til lungetransplanterte Ellisiv Stifoss-Hanssen. Hun skrev om sin opplevelse, og ikke minst takknemligheten, over å kunne delta i World Transplant Games 2017 i Malaga.

ØHIL draktprofilering

Foto: ØHIL.

Da ØHIL (Øvrevoll Hosle idrettslag) fotball skulle lage nye drakter til sine rundt 2000 spillere, bestemte de seg for at organdonasjon skulle være et viktig budskap på draktene. Initiativet kom fra treneren av kvinnelaget, Gisle Olstad. ØHIL er et av Norges største lokale idrettslag, og fotballspillerne deltar i kamper over hele landet. Dette gjør at temaet organdonasjon når frem til mange.

Svanhild Beaumont
administrasjonskonsulent

Det er godt å kunne registrere at givergleden fortsatt øker. Flere opplever at det å støtte Stiftelsen Organdonasjon er en støtte som virker – som styrker vårt informasjonsarbeid. Dette er med på å bidra til å øke donasjonsraten og gi håp til de som venter. Det er mange måter å gi en gave, på vår nettside gis det utfyllende informasjon om mulighetene.

Gaver og innsamling

Ved å ha ulike betalingsmuligheter tilrettelegger vi for at alle som ønsker det, skal kunne gi gaver eller bli fastgiver. På våre nettsider under «Støtt oss» får man informasjon om hvordan man kan gi. Gaver betyr mye for oss, da dette gjør det mulig å realisere flere gode prosjekter.

Fastgiver

I 2017 fikk vi nytt giversystem, Cornerstone. Vi er svært fornøyd med at vi nå har fått et system som vil gjøre det lettere å følge opp våre givere og forenkle mange arbeidsprosesser. På grunn av overgang til nytt system og den tiden som har blitt brukt på implementering, har det i 2017 vært lite fokus på fastgiverordningen. Det ble registrert 10 nye fastgivere og totalt i 2017 var det registrert 49 fastgivere. Totalt ble det samlet inn kr 97 400,- fra våre fastgivere. Faste givere er en viktig og forutsigbar inntektskilde, og arbeidet med dette vil bli styrket i tiden fremover.

Vipps

Siden 2016 har det vært mulig å gi gaver til Stiftelsen Organdonasjon via Vipps. Dette har gjort det enda lettere for folk å støtte saken og vi ser at stadig flere benytter seg av denne betalingsløsningen. Spesielt ser vi en økning i antall gaver gitt via Vipps i forbindelse med postinger i sosiale medier. I 2017 mottok vi kr 57 601,- via Vipps (kr 17 300,- i 2016).

Innsamling

Fundraising, eller innsamling via digitale kanaler er noe som blir stadig mer populært. Aidbuilder er et verktøy hvor folk kan starte egne innsamlinger f.eks i forbindelse med arrangementer og jubileum. I 2017 fikk vi inn kr 23 431,- via innsamlinger på Aidbuilder (kr 20 250,- i 2016). Siden oppstart i 2014 har det totalt blitt samlet inn kr 144 450,- via Aidbuilder. Se flere innsamlinger på aidbuilder.no.

Minnegaver

For mange føles det meningsfylt å kunne hjelpe andre ved å gi en gave når man selv har mistet. Vi i Stiftelsen Organdonasjon er takknemlig om denne gaven tilfaller vårt arbeid. Totalt kom det inn kr 155 123,- i minnegaver i 2017.

Det gode testament – la ditt hjerte banke videre for din hjertesak

Som et samarbeidsprosjekt med 35 andre ideelle organisasjoner og med Norges innsamlingsråd som avsender, er det nå utviklet en felles kampanje med mål om å endre folks holdninger til det å skrive testamente. Representanter fra organisasjonene har vært med på å utvikle kampanjen. Vi har en representant i arbeidsgruppen som har fulgt arbeidet med kampanjefilmene og nettsiden. Kampanjen lanseres mars 2018. Vi gleder oss til kampanjestart og håper at mange velger å la deres hjerter banke videre for deres hjertesak. Se hele kampanjen på detgodetestament.no.

Aktive innsamlinger

André Tøgersen
Gi en julegave med mening!

6 250 kr

16 donasjoner

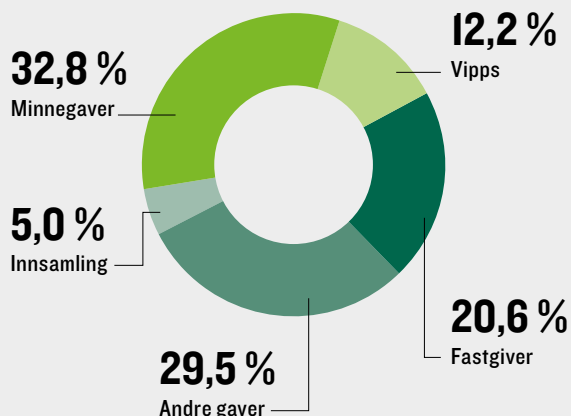
Erik Thomas Roald
4 år med lånt tid

5 600 kr

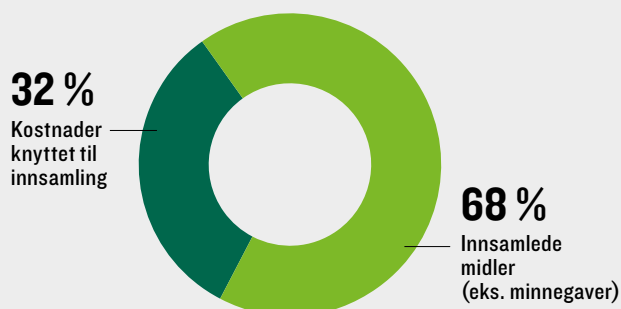
11 donasjoner

Faksimile Aidbuilder, Stiftelsen Organdonasjons innsamlingsportal.

Fordeling av innsamlede midler

Innsamlingsprosent

Stiftelsens drift og økonomi

I 2017 mottok Stiftelsen Organdonasjon totalt et driftstilskudd på kr 6 000 000,-, tilsvarende året før. Midlene bevilges over Statsbudsjettet og fordeles av Helsedirektoratet, som vi også rapporterer til. Statstilskuddet utgjør vår basisfinansiering.

Vårt aktivitetsregnskap for 2017 viser et aktivitetsresultat på kr 436 320,-. Grunnen til overskuddet er at enkelte prosjekter som opprinnelig var planlagt i 2017 av forskjellige årsaker nå blir overført til 2018.

Regnskapet viser videre at kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet er på 82,60 %. Denne viser hvor mye midler som er anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader. For å måle om denne bruken av midler på formålet har gitt effekter, kan vi se på effekten av informasjonsarbeidet blant annet ved å måle engasjement i sosiale medier, aktivitet på våre nettsider, nedlastning av donorkortapplikasjoner samt pressedeckning. Tallene her viser alle en positiv utvikling.

Styret bekrefter grunnlaget for fortsatt drift

Av stiftelsens formålskapital pr. 31.12.2017 på kr 2 673 512,- er iht. vedtektene kr 50 000,- bundet stiftelseskapital.

Det er utbetalt lønn til styret på kr 150 781,-.

Stiftelsen forurensrer ikke det ytre miljø. Det er ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen.

Stiftelsen Organdonasjon leier lokaler av Heggedal og Hollie ANS på Frognerstranda 4. Arbeidsmiljøet anses som godt.

Sykefraværet var på 11,8 %. Det høye sykefraværet skyldes langtidssykemelding hos en medarbeider.

Likestilling

Det bestrebes likestilling mellom kjønnene i bedriften både ved ansettelser og ellers. Administrasjonen består av seks kvinner og en mann. Styret består av fem kvinner og tre menn. Det er ikke iverksatt tiltak eller planlagt tiltak for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Regnskapsavleggelse

Regnskapet gir et riktig bilde av selskapets økonomiske situasjon.

Flere liv kan reddes ved enkle tiltak

Stiftelsen Organdonasjon mener at donasjonsvirksomheten må styrkes på flere områder, og at tiltak må iverksettes for å bidra til at flere liv blir reddet. Det er bare å se til de beste land i verden på organdonasjon – og gjøre det samme her.

En trygg og opplyst befolkning som deler sitt standpunkt

Befolkningen er positive til organdonasjon. 78 prosent sier de ønsker å donere sine organer etter sin død. Men kun halvparten av disse har fortalt det til noen. For å avhjelpe organmangelen ønsker mange seg systemer og registre. Det er lett å tenke at dette er en god løsning, men erfaringer fra andre land viser at det ikke er noen sammenheng mellom donorregistre og donorrate. Man glemmer lett familien som brått har mistet en av sine kjære. De pårørende vil alltid være en del av donasjonsprosessen. De blir spurt etter en bekreftelse – en bekreftelse på et standpunkt de kanskje ikke kjenner til. Da kan det føles tryggere å si nei.

Tiltak: Befolkningsrettede aktiviteter, som oppfordrer alle til å dele sitt standpunkt, må nå bredt ut.

En transplantasjonslov som ivaretar avdødes vilje

Formålet med den nye loven som trådte i kraft 1. januar 2016, var å sikre best mulig tilgang på organer for transplantasjoner. Den legger også vekt på viljen til donoren og hensynet til de pårørende. Hovedproblemet ligger i det sterke fokus på retten til å nekte og plikten til å journalføre at denne informasjonen er gitt. Det savnes også en juridisk ryggdekning og motivasjon til å gå inn i situasjonen med det mål å få et «ja» og eventuelt å utforske et «spontant nei».

Tiltak: Det må, i samråd med helsepersonell, utarbeides et kommentarhefte som ivaretar formålet i den nye transplantasjonsloven.

Donasjon etter varig hjerte- og åndedrettsstans (cDCD) kan øke tilgangen med 10–20%

Lovverket hjemler organdonasjon både etter tap av hjernesirkulasjon (cDBD) og etter hjerte- og åndedrettsstans (cDCD). OUS gjennomførte en pilotstudie med organdonasjon fra åtte pasienter som døde av hjerte- og åndedrettsstans når livsforlengende behandling ble avsluttet. Dette kan på sikt øke tilgangen på organer med 10–20 %, og det er her andre land viser til økning i antall donasjoner. Pårørendes erfaringer fra prosjektet er gode, og man sikrer avdødes rett til å donere.

Tiltak: Prosjektet må videreføres og tilbys via alle landets donorsykehus, så alle, uansett hvor du bor, har samme rett til donasjon.

Nasjonal koordinator – krumtappen for donasjonsvirksomheten

Virksomheten på donorsykehusene er i stor grad bygget på idealisme og personlig engasjement. De donoransvarlige er ofte lite synlige i egen organisasjon. Det finnes ingen obligatorisk opplæring, motivering og oppfølging, og bemanningen er i mange tilfeller mangelfull. Land med suksess har satset på nasjonal koordinering. Dette må også etableres i Norge.

Tiltak: Det må etableres en fulltidsstilling som nasjonal koordinator, med tilstrekkelige fullmakter og ressurser, til å bevisstgjøre donorpersonell. Dette for å utnytte potensialet så tilgangen på organer øker.

Oslo, 31.12.2017 / 04.05.2018 styret i Stiftelsen Organdonasjon

Gisle Barlaup Nødtvedt
Styreleder

Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

Astrid Giskegjerde
styremedlem

Ingvar Frøyland
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Lars Skar
styremedlem

Aktivitetsregnskap 2017

	Note	2017	2016
Anskaffede midler			
Tilskudd			
Offentlige tilskudd		6 000 000	6 000 000
Andre tilskudd		156 200	-
Sum tilskudd	1,6	6 000 000	6 000 000
Innsamlede midler og gaver			
Minnegaver		155 123	101 155
Andre gaver		317 860	334 076
Sum Innsamlede midler og gaver	1,6	472 983	435 231
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål		-	-
Aktiviteter som skaper inntekt		274 767	303 320
Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter	6	274 767	303 320
Finans- og investeringsinntekter			
		18 905	15 808
Andre inntekter	1, 6	328 701	363 607
Sum anskaffede midler	1	7 251 556	7 117 966
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Kostnader til innsamling av midler		152 881	148 023
Kostnader til anskaffelse av midler		434 810	253 811
Sum kostnader til anskaffelse av midler	1, 3, 8	587 691	401 835
Kostnader til organisasjonens formål			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet			
Undervisning og foredrag		20 081	79 548
Informasjon og arrangementer		5 224 118	4 868 708
Samfunnspolitisk arbeid		385 297	629 084
Sum kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet		5 629 496	5 577 340
Sum kostnader til organisasjonens formål	1, 3, 8	5 629 496	5 577 340
Administrasjonskostnader		598 049	675 853
Sum forbrukte midler		6 815 236	6 655 028
Årets aktivitetsresultat		436 320	462 939
Tillegg/reduksjon formålskapital			
Annen formålskapital	5	436 320	462 939
Netto endring formålskapital		436 320	462 939
Innsamlingsprosent	7	67,7 %	66,0 %
Formålsprosent	7	82,6 %	83,8 %
Administrasjonsprosent	7	8,8 %	10,2 %

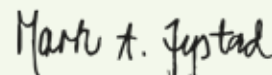
Balanse

	Note	2017	2016
Eiendeler			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Web-side		25 000	13 638
Sum immaterielle eiendeler	1, 2	25 000	13 638
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.		5 984	16 241
Sum varige driftsmidler	1, 2	5 984	16 241
Finansielle anleggsmidler			
Egenkapitaltilskudd		26 894	12 805
Sum finansielle anleggsmidler		26 894	12 805
SUM ANLEGGSMIDLER		57 878	42 684
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		6 240	70
Andre fordringer		75 126	321 500
Sum fordringer		81 366	321 570
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	4 919 547	3 018 912
SUM OMLØPSMIDLER		5 000 913	3 340 482
Sum eiendeler		5 058 791	3 383 166
Formålskapital og gjeld			
Innskutt formålkapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital	5	50 000	50 000
Opptjent egenkapital			
Annen formålskapital	5	2 623 512	2 187 192
Sum opptjent formålskapital		2 623 512	2 187 192
Sum formålskapital		2 673 512	2 237 192
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		406 482	166 414
Skyldige offentlige avgifter	4	343 212	431 631
Annen kortsiktig gjeld		535 585	391 729
Ubrukt tilskudd Extrastiftelsen	6	-	156 200
Periodisert inntekt	6	1 100 000	
Sum kortsiktig gjeld		2 385 279	1 145 973
Sum gjeld		2 385 279	1 145 973
Sum formålskapital og gjeld		5 058 791	3 383 166

Oslo, 04.05.2018 Styret Stiftelsen Organdonasjon.

Gisle Barlaup Nødtvedt
Styreleder

Ingvar Frøyland
styremedlem

Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Astrid Giskegjerde
styremedlem

Lars Skar
styremedlem

Hege Margrethe Lundin Kuhle
daglig leder

Noter til årsregnskapet

Note 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter God regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner. Aktivitetsbasert regnskapsoppstilling er benyttet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over gjenværende levetid.

Langsiktige fordringer og gjeld vurderes til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Inntekt

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet. Tilskudd inntektsføres i den perioden de gjelder. Dersom det er knyttet tilbakebetalingsvilkår til bevilgningen er ubenyttet tilskudd bokført som gjeld.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Fordeling av felleskostnader

Iht god regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner er felleskostnader i Norge fordelt på en rimelig, pålitelig og konsistent måte mellom aktivitetene. Dette gjelder i det alt vesentlige lønns- og personalkostnader. Til grunn for fordelingen ligger tidsbruk pr ansatt på de forskjellige aktivitetene.

Skatt

Stiftelsen Organdonasjon er en ideell organisasjon som er unntatt skatteplikt etter skattelovens § 2-32.

Note 2

Driftsmidler

	Webside	Inventar /utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01	120 613	30 774	151 387
Årets tilgang	25 000		25 000
Årets avgang	0		0
Anskaffelseskost 31.12	145 613	30 774	176 387
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	120 613	24 790	145 403
Balanseført verdi pr 31.12.	25 000	5 984	30 984
Årets avskrivninger	13 638	10 258	23 895
Årets avskrivninger i %	33%	33%	
Økonomisk levetid	3 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Note 3

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

Kostnaden består av følgende poster	2017	2016
Lønninger	3 296 356	3 438 304
Arbeidsgiveravgift	521 678	589 409
Pensjonskostnader	359 162	396 015
Andre ytelser	166 164	122 331
Sum lønnskostnader	4 343 361	4 546 059
Gjennomsnittlig antall ansatte	7	7
Antall årsverk	6,4	6,4

Det er for 2017 utbetalt lønn til styret på kr 150 781. Stiftelsen har ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

Revisor

Godtgjørelse lovpålagt revisjonstjenester kr 32 464,-.

Note 4

Bundne midler

	2017
Bundne midler pr 31.12	187 955
Skyldig skattetrekk pr 31.12. utgjorde	187 955

Note 5

Formålskapital

	Grunnkapital	Annen formålskapital	Sum formålskapital
Pr 01.01	50 000	2 187 192	2 237 192
Tilført		436 320	436 320
Pr 31.12	50 000	2 623 512	2 673 512

Note 6

Tilskudd og gaver

	2017	2016
Tilskudd	6 000 000	6 000 000
Ubrukte midler Extrastiftelsen	156 200	-
Innsamlede midler og gaver	472 983	435 231
Periodisert inntekt	1 100 000	-
Inntekter fra operasjonelle aktiviteter	274 767	303 320
Andre inntekter	328 701	363 607

Tilskudd: Stiftelsen har mottatt kr 6 000 000 fra Helsedirektoratet for dette året. Eventuelt ubrukt tilskudd tilbakebetales eller forkortes neste års tilskudd. Det kan også søkes om overføring av ubrukt tilskudd ett år frem i tid. Tilskuddet er bokført etter bruttoprinsippet.

Ubrukte midler Extrastiftelsen: Stiftelsen mottok kr 156 200 i tilskudd fra Extrastiftelsen i 2016, dette ble overført til 2017. Tilskuddet er bokført etter bruttoprinsippet.

Periodisert inntekt: Stiftelsen ble tildelt skadevernprisen i desember 2017 på kr 1 000 000, dette ble overført til 2018. Stiftelsen hadde også kr 50 000 i ubrukne midler fra Viken Fiber som er periodisert. I tillegg er kr 50 000 av egne midler overført til 2018 for å brukes til forskning.

Innsamlede midler og gaver: Små og store gaver som i det vesentlige er knyttet til minnegaver utgjorde kr 205 123, andre gaver og innsamlede midler var på kr 317 860.

Inntekter fra operasjonell aktivitet: Her ligger det diverse salgsinntekter knyttet opp mot stiftelsens formålsaktivitet.

Andre inntekter: Dette er i hovedsak momskompensasjon for frivillige organisasjoner som i 2017 utgjorde kr 328 701.

Note 7

Sentrale nøkkeltall

Ideelle organisasjoner har et annet formål enn tradisjonelle virksomheter, de skal skape nytte for formålet, målgruppen. De tre nøkkeltallene formålsprosent, innsamlingsprosent og administrasjonsprosent gir informasjon om hvordan stiftelsen forvalter sine midler til beste for målgruppen.

Nøkkeltall	2017	2016	2015
Formålsprosent	82,60 %	83,81 %	85,59 %
Innsamlingsprosent	67,68 %	65,99 %	79,87 %
Administrasjonsprosent	8,78 %	10,16 %	9,86 %

Formålsprosent: Midler anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader.

Innsamlingsprosent: Andelen midler disponible til formålsaktivitet. Dette taller regnes fra alle midlene som ble samlet inn minus kostnader knyttet til selve innsamling.

Administrasjonsprosent: Midler anvendt på administrasjon i forhold til de totale kostnader.

Note 8

Kostnader etter art

Kostnader etter art fordelt etter regnskapslovens tradisjonelle oppstillingsplan:

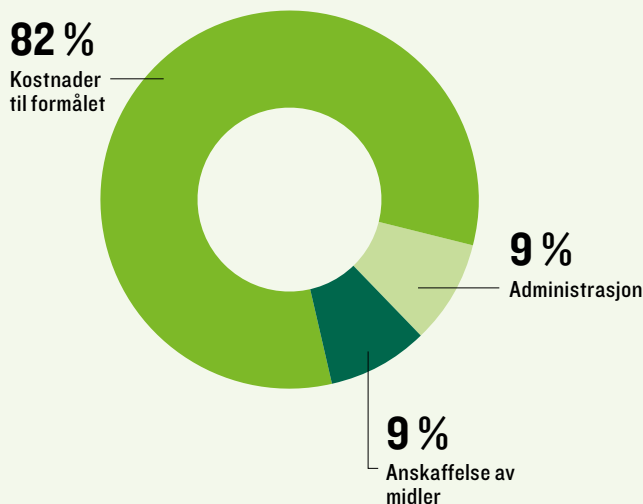
	2017	2016	2015
Personalkostnader	4 343 361	4 546 059	4 187 916
Andre driftskostnader	2 471 430	2 108 160	2 769 140
Finanskostnader	445	809	5 147
Sum kostnader	6 815 236	6 655 028	6 962 203

Note 9

Pensjonskostnader, midler og forpliktelser

Stiftelsen er omfattet av lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP). Stiftelsens medarbeidere som omfattes av loven er medlemmer av ytelsebasert tjenstepensjon som dekker lovens krav. Stiftelsen har forsikringsavtale med Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Kostnadsfordeling 2017

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Stiftelsen Organdonasjon

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert aktivitetsregnskapet for Stiftelsen Organdonasjon som viser et aktivitetsresultat på kr. 436 320,-. Aktivitetsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til aktivitetsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende aktivitetsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide aktivitetsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av aktivitetsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at aktivitetsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om aktivitetsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med aktivitetsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

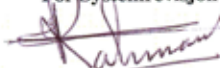
Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 18. april 2018

Med vennlig hilsen
For Systemrevisjon

Sahidur Rahman
registrert revisor

Brugt. 1, 0186 Oslo
Telefon: 22 17 27 17 - Mobil: 91 78 83 48
mail: rahman@systemrevisjon.net
www.systemrevisjon.net
Org.nr.: 971 178 965

Statistikk

Nøkkeltall 2017

(Kilder: OUS, Rikshospitalet og Scandiatransplant)

112 gjennomførte donasjoner fra avdød giver

77 organtransplantasjoner fra levende giver (en nyre)

436 organtransplantasjoner fra avdød giver

437 på venteliste for nytt organ (pr. 31.12.2016)

21 døde på venteliste

78 prosent positive svar til donasjon (avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde)

12 005 transplantasjoner i Norge siden oppstart i 1969

Tabell 1

Organdonasjon fra avdøde givere i Norge i årene 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall meldte potensielle donorer fra landets donorsykehus	205	236	243	238	283	235	271	296	294	321	336
Antall gjennomførte donasjoner	94	98	102	102	127	117	111	116	110	107	112
Netto antall donasjoner per mill. innbyggere (pmi)	19,9	20,8	21	20,8	25,6	23,16	21,97	22,64	21,13	21,13	21,3
Avslag (enten fra avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde)	23	29	26	28	21	17	28	28	26	30	46

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Det er et økende antall meldte potensielle donorer, noe som vitner om god bevissthet rundt temaet organdonasjon ved landets donorsykehus. Flere er også positive til organdonasjon, og i 2017 var avslagsprosenten på 22 %. I 2016 ble det til sammenligning nei ved 30 % av tilfellene. Det ble gjennomført 112 donasjoner av til sammen 513 organer. Det betyr at hver donor i snitt ga fire organer – et høyt tall sammenlignet med mange andre land.

Tabell 2

Antall donasjoner av nyre fra levende givere i årene 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall donorer	86	98	104	83	73	81	68	68	63	47	77

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Endelig ser vi en økning i antall transplantasjoner med levende giver av nyre. Fra rekordlave 47 donasjoner i 2016, ble til sammenligning 77 donasjoner utført i 2017. I 2008 ble det satt av Regjeringen et mål om at 40 % av nyretransplantasjonene skal være med nyre fra levende giver. Vi er fortsatt et stykke unna dette målet, da levende donasjon kun utgjorde 24 % av alle gjennomførte donasjoner av nyre i 2017.

Tabell 3

Antall organtransplantasjoner i årene 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Organtransplantasjon fra avdød giver											
Hjerte	35	36	26	30	29	32	35	34	34	21	32
Hjerte/lunge	0	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Dobbel lunge	26	26	24	30	27	26	32	33	34	34	33
Dobbel lunge/lever	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Singel lunge	2	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0
Hjerte/lunge/lever	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hjerte/lever	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hjerte/nyre	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0
Lever	71	76	81	88	86	100	107	98	82	98	98
Lever/nyre	0	3	0	1	3	0	2	2	1	2	2
Nyrer	160	168	172	164	210	201	178	188	179	175	184
Nyrer/bukspyttkjertel (pancreas)	14	9	16	14	16	17	19	17	11	16	11
Bukspyttkjertel (pancreas)	0	1	0	1	4	11	20	14	20	4	13
Øy-celler	6	6	5	6	8	8	5	3	5	7	11
Sum	315	329	325	337	384	397	401	389	372	357	386
Organtransplantasjon fra levende giver											
Nyrer	86	98	104	83	73	81	68	68	63	47	77
Lever	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Totalt	401	427	429	420	457	478	469	455	438	404	463

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Etter flere år med gradvis nedgang i antall transplantasjoner, ser vi en økning i 2017. En av årsakene til disse gode tallene er gjennomføringen av pilotprosjektet med donasjon etter varig hjerte- og åndedrettsstans (cDCD). Dette er en metode vi mener bør innføres som en standard prosedyre. Samtidig inneholder Helse- og omsorgsdepartementets rapport fra 2008 en rekke gode anbefalinger. Dette er tiltak som er like relevante i dag, og som må iverksettes i langt større grad enn det som er gjort til nå. Se [Helse- og omsorgsdepartementets rapport fra 2008 her](#).

Tabell 4

Antall pasienter på ventelistene pr. 31.12. i årene 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hjerte	4	4	11	11	16	13	17	18	17	14	12
Hjerte/lunge	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0
Dobbel lunge	26	27	49	39	36	43	52	47	56	44	37
Singel lunge	11	4	5	3	3	0	0	0	0	0	0
Lever	12	7	12	9	11	17	12	30	19	15	24
Lever/nyre										1	3
Nyrer	196	177	173	220	188	198	247	276	289	337	334
Nyre/bukspyttkjertel pancreas)	10	15	6	4	5	9	19	20	15	11	6
Bukspyttkjertel (pancreas)	0	2	0	0	3	8	12	19	14	17	14
Øy-celler	4	4	11	19	18	8	5	8	10	9	7
Totalt	264	241	268	305	281	297	365	418	420	448	437

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Det har vært en svak nedgang i antall på venteliste, som må antas å være grunnet naturlig variasjon. Vi forventer at ventelistene vil vokse bl.a. i takt med økt forekomst av diabetes og kols, som igjen kan føre til behov for organtransplantasjon. Unge med medfødte lidelser, som nå vil behøve nye organer, øker også. Dette kan være hjertelidelser, lungesykdommer osv. Man tilbyr også transplantasjon til stadig eldre, og Norge er unik med vår liberale venteliste. Samtidig kommer flere nå på listen for re-transplantasjon. På tross av stadig større behov, har Norge blant verdens korteste ventelister og ventetider. Likevel døde 21 pasienter mens de ventet på organtransplantasjon.

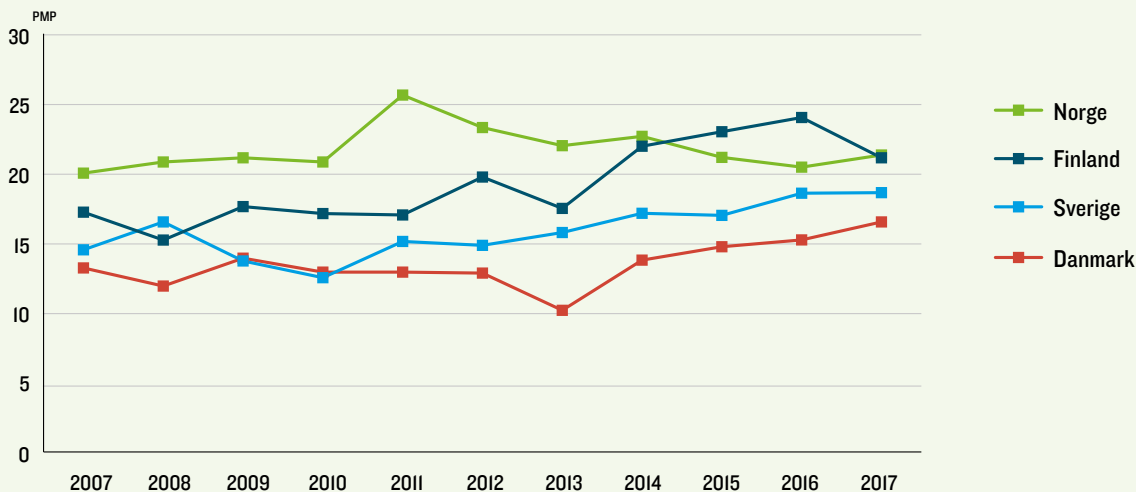
Tabell 5

Antall organdonasjoner fra avdød giver per mill. innbyggere i de nordiske land i årene 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norge	20	20,8	21,1	20,8	25,6	23,27	21,97	22,64	21,13	20,43	21,30
Finland	17,2	15,2	17,6	17,1	17	19,72	17,47	21,93	22,97	23,99	21,05
Sverige	14,5	16,5	13,7	12,5	15,1	14,82	15,74	17,12	16,97	18,56	18,61
Danmark	13,2	11,9	13,9	12,9	12,9	12,83	10,16	13,76	14,72	15,21	16,48

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Donasjonstallene i de nordiske landene har holdt seg stabile fra 2016 til 2017. Under er en grafisk fremstilling av utviklingen fra 2007 frem til i dag.

Tabell 6

Antall donasjoner av nyre fra levende giver per mill. innbyggere i de nordiske land i 2007–2017

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Danmark	10,2	13,5	16,3	18,4	18	13,53	18,74	19,17	20,61	18,63	15,63
Norge	18,2	20,5	21,5	16,9	14,7	16,25	13,46	13,27	12,10	8,97	14,64
Sverige	13,4	14,8	17,6	17,9	19,5	16,29	15,74	15,58	13,32	13,54	12,37
Finland	0,9	1,7	1,1	2,00	2,4	2,03	2,39	2,74	2,73	4	5,26

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Det er gledelig å se at antall transplantasjoner med nyre fra levende giver har gått opp i Norge. Til tross for forbedringen er det fortsatt en enorm avstand fra regjeringens mål om at 40 % av alle nyretransplantasjoner skal være med nyre fra levende giver. Blant annet må utredningskapasiteten styrkes slik at flere får mulighet til transplantasjon fremfor dialyse.

Tabell 7

Antall donasjoner med organer fra avdøde givere i forskjellige land per mill. innbyggere

Land	2014	2015	2016	2017	Kilde	
Spania	36,0	39,7	43,4	46,9	Organizacion Nacional de Trasplantes – ONT	www.ont.es
Kroatia	33,7	37,6	35,8	31,8	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
USA	27,0	28,1	30,9	31,4	U.S. Department of Health & Human Services	optn.transplant.hrsa.gov
Belgia	25,2	28,0	28,4	30,7	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Italia	23,2	22,7	24,3	28,7	Centro Nazionale Trapianti – CNT	www.trapianti.salute.gov.it
Østerrike	24,3	22,9	23,9	23,5	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Norge	23,0	21,1	20,4	21,3	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Finland	21,9	23,0	24,0	21,1	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Australia	16,1	18,3	20,8	20,7	Australian Government	www.donatelife.gov.au
Slovenia	20,9	25,7	19,9	18,9	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Sverige	17,1	17,0	18,6	18,6	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Sveits	14,4	17,4	13,3	17,2	Swisstransplant	www.swisstransplant.org
Danmark	13,8	14,7	15,2	16,5	Scandiatransplant	www.scandiatransplant.org
Ungarn	20,1	17,7	18,0	15,4	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Luxemburg	7,3	5,3	5,2	15,2	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Polen	15,4	13,7	14,1	14,6	IRODAT	www.irodat.org
Nederland	16,1	15,7	13,8	14,3	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Tyskland	10,5	10,6	10,1	9,3	Eurotransplant	www.eurotransplant.org
Hong Kong	5,4	5,8	6,3	6,0	IRODAT	www.irodat.org

Kommentar Stiftelsen Organdonasjon:

Spania er fortsatt verdensledende på organdonasjon, og tallene på antall donasjoner fortsetter å øke. De har et meget godt system, hvor de har satset på god organisering ved sykehusene med nok tid og ressurser, god opplæring av personell, nasjonal koordinering og motivering, og en trygg og opplyst befolkning. I tillegg utfører Spania donasjon etter hjerte- og åndedrettsstans (cDCD), noe som utgjorde 24 % av totalt antall donasjoner i 2017. Land som implementerer den «Spanske modell» kan vise til gode resultater. Australia er et av de landene, og har nesten doblet antall donasjoner, fra 11,4 pmi i 2009 til 20,7 pmi i 2017. Organdonasjon fra avdøde etter dødsriteriet DCD utgjorde 30 % av donasjonene i 2017 i Australia. Ved sammenlikning av tall fra de ulike landene er det viktig å merke seg at kriteriene som legges til grunn kan variere fra land til land. Vi vet imidlertid at vi har et potensial for flere donorer i Norge, så vi har mye å tjene på å styrke organiseringen av virksomheten i tråd med den «Spanske modell».

Frognerstranda 4, 0250 Oslo
Telefon: 21 04 34 00
E-post: post@organdonasjon.no
Internett: www.organdonasjon.no
Organisasjonsnummer: 877 536 742
Vipps: 10749

 STIFTELSEN
ORGANDONASJON